

ADB „GJENSIDIGE“

Tarpinės finansinės ataskaitos už periodą,
pasibaigusį 2018 m. rugsėjo 30 d.

TURINYS

Pavadinimas	Puslapis
Bendrųjų pajamų ataskaita	3
Finansinės būklės ataskaita	4-5
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	6
Pinigų srautų ataskaita	7
Aiškinamasis raštas	8-36

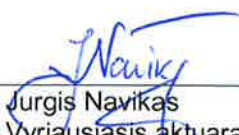
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Už rugsėjo 30 d. pasibaigusius periodus, 2018 ir 2017 m. III ketvirčius

tūkst. Eur	Pas- taba	2018m.	2017m.	2018m. III ketvirtis	2017m. III ketvirtis
Uždirbtos įmokos		84.484	86.808	28.535	29.596
Pasirašytos įmokos, bendraja verte	11	87.652	88.273	28.368	30.805
Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis		(3.029)	(3.346)	(154)	(144)
Perkeltų įmokų techninių atidėjinių, bendraja verte, pokyčiai		(723)	1.265	992	(271)
Perdraudikams tenkanti perkeltų įmokų techninių atidėjinių pokyčių dalis		584	616	(671)	(794)
Išmokų sąnaudos, grynąja verte		(52.931)	(62.315)	(16.813)	(19.965)
Išmokėtos draudimo išmokos		(49.589)	(59.361)	(16.458)	(19.507)
Žalų sureguliuojamųjų sąnaudos		(7.514)	(7.438)	(2.643)	(2.324)
Išieškotos sumos		2.674	4.281	796	1.351
Perdraudikams tenkanti išmokų dalis		1.339	880	592	376
Išmokų techninių atidėjinių pokytis		72	(3.493)	275	(2.005)
Perdraudikams tenkanti išmokų techninių atidėjinių pokyčio dalis		87	2.816	625	2.144
Nepasibaigusios rizikos techninio atidėjimo pokytis		366	731	282	99
Grynosios veiklos sąnaudos		(27.113)	(29.886)	(8.950)	(9.576)
Įsigijimo sąnaudos		(19.415)	(20.549)	(6.424)	(6.519)
Atidėtųjų įsigijimo sąnaudų pokytis		(163)	(1.078)	(118)	(427)
Administracinės sąnaudos		(7.689)	(8.624)	(2.442)	(2.697)
Perdraudimo komisinių pajamos ir pelno dalis		154	365	34	67
Investicijų valdymo sąnaudos		(99)	(111)	(37)	(27)
Grynosios palūkanų pajamos		299	1.153	184	291
Finansinio turto, vertinamo tikrąja verte pelne (nuostoliuose), grynas pelnas / nuostoliai		(219)	356	24	196
Realizuotas investicinės veiklos rezultatas		(77)	(109)	(127)	23
Nekilnojamojo turto pajamos		1	299	-	-
Valiutos perkainojimo nuostoliai		(31)	(17)	(13)	(5)
Kitos pajamos		390	523	63	146
Kitos sąnaudos		(111)	(92)	(36)	(39)
Pelnas prieš apmokestinimą		4.959	(2.660)	3.112	739
Pelno mokestis		(265)	-	(99)	-
Ataskaitinių metų pelnas / (nuostoliai)		4.694	(2.660)	3.013	739
Kitos bendrosios pajamos per metus		-	-	-	-
Kitų bendrųjų pajamų per metus iš viso		4.694	(2.660)	3.013	739

Marius Jundulius
Generalinis direktorius

Jolanta Markellėnė
Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navikas
Vyriausiasis aktuaras

2018 m. spalio 23 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Už periodą, pasibaigusį 2018 m. rugsėjo 30 d.:

TURTAS, tūkst. Eur	Pas- taba	2018 m.	2017 m.
Nekilnojamasis turtas ir įrengimai		1.962	1.780
Nematerialusis turtas		4.467	4.139
Nefinansinio turto iš viso	1	6.429	5.919
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelne (nuostoliuose)	2	84.829	69.969
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	3	26.459	39.973
Finansinių investicijų iš viso		111.288	109.942
Terminuoti indėliai kredito įstaigose	4	62	59
Draudimo veiklos gautinos sumos iš draudėjų ir tarpininkų	5	14.841	15.039
Perdraudimo gautinos sumos	5	854	256
Kitos gautinos sumos	5	1.382	1.836
Paskolos ir gautinos sumos		17.139	17.190
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos		6.486	6.650
Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos		3.165	3.637
Sukauptų pajamų ir atidėtųjų sąnaudų iš viso		9.651	10.287
Atidėtojo mokesčio turtas		400	400
Pelno mokesčio turtas		403	485
Išankstiniai apmokėjimai		74	129
Perdraudikams tenkanti perkeltų įmokų techninio atidėjinio dalis		945	361
Perdraudikams tenkanti numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dalis		12.586	12.500
Perdraudimo turto iš viso	8	13.531	12.861
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6	13.977	11.958
TURTO IŠ VISO		172.892	169.171

 Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

 Jolanta Markelienė
 Vyriausioji buhalterė

 Jurgis Navikas
 Vyriausiasis aktuaras

2018 m. spalio 23 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Už periodą, pasibaigusį 2018 m. rugsėjo 30 d.:

ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS, tūkst. Eur	Pas- taba	2018 m.	2017 m.
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas	7	47.184	47.184
Akcijų priedai	7	12.454	12.454
Perkainojimo rezervas	7	59	63
Nepaskirstytasis pelnas, perkeltas iš praėjusių metų		(17.724)	(16.942)
Ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai)		4.694	(786)
Nuosavo kapitalo iš viso		46.667	41.973
Įsipareigojimai			
Draudimo įsipareigojimai			
Perkeltų įmokų techninis atidėjiny		49.340	48.616
Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjiniai		57.586	57.658
Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjiny		3.673	4.039
Draudimo įsipareigojimų iš viso	8	110.599	110.313
Skolos			
Tiesioginiai draudimo įsipareigojimai			
Draudėjams		2.077	1.553
Tarpininkams		15	147
Kiti įsipareigojimai	9	6.465	8.645
Perdraudimo įsipareigojimai		16	206
Mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	9	633	590
Pelno mokesčio įsipareigojimai	9	134	-
Kitos skolos	9	916	602
Skolų iš viso		10.256	11.743
Atidėjiniai	10	508	491
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos		4.862	4.651
Įsipareigojimų iš viso		126.225	127.198
ĮSIPAREIGOJIMŲ IR NUOSAVO KAPITALO IŠ VISO		172.892	169.171

Marius Jundulas
Generalinis direktorius

Jolanta Markelienė
Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navikas
Vyriausiasis aktuaras

2018 m. spalio 23 d.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

Už 2018 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusį periodą

tūkst. Eur

	Išstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Nekilnojamojo turto perkainojimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	47.184	12.454	69	(16.948)	42.759
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	(2.660)	(2.660)
Perkainoto turto amortizacija	-	-	(4)	4	-
Likutis 2017 m. rugsėjo 30 d.	47.184	12.454	65	(19.604)	40.099
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	1.874	1.874
Perkainoto turto amortizacija	-	-	(2)	2	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	47.184	12.454	63	(17.728)	41.973
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	4.694	4.694
Perkainoto turto amortizacija	-	-	(4)	4	-
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	47.184	12.454	59	(13.030)	46.667

Marius Jundulas
Generalinis direktorius

Jolanta Markelienė
Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navikas
Vyriausiasis aktuaras

2018 m. spalio 23 d.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Už rugsėjo 30 d. pasibaigusius periodus

tūkst.Eur	2018 m.	2017 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
Gautos draudimo įmokos	83.858	91.379
Išmokėtos draudimo išmokos	(53.327)	(57.058)
Iš perdraudikų gauti mokėjimai	840	398
Mokėjimai perdraudikams	(3.309)	(3.322)
Sumokėtas pelno mokestis	(67)	-
Mokėjimai darbuotojams	(8.257)	(6.735)
Mokėjimai tarpininkams	(6.057)	(5.887)
Sumokėti veiklos mokesčiai	(7.470)	(7.379)
Kiti atlikti mokėjimai	(4.447)	(21.203)
Kiti gauti mokėjimai	3.213	3.851
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai	4.977	(5.956)
Investicinės veiklos pinigų srautai		
Investicijų įsigijimas:		
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų pajamų vertybiniai popieriai	(33.147)	(29.337)
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	(4)	-
Investicijų įsigijimas iš viso:	(33.151)	(29.337)
Investicijų perleidimas:		
Skolos ir kiti fiksuotų pajamų vertybiniai popieriai	31.831	28.884
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	-	15.100
Investicijų perleidimas iš viso:	31.831	43.984
Materialiojo turto įsigijimas	(1.413)	(579)
Investicinės veiklos pajamos/išlaidos:		
Skolos ir kiti fiksuotų pajamų vertybiniai popieriai	(35)	-
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	-	32
Investicinės veiklos pajamų iš viso:	(35)	32
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisinių mokėjimai	(99)	(35)
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai	(2.867)	14.065
Finansinė veikla		
Sumokėti finansinės veiklos mokesčiai	(91)	(91)
Iš finansinės veiklos gauti pinigai	-	-
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai	(91)	(91)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas	2.019	8.018
Valiutos kurso svyravimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	11.958	11.392
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	13.977	19.410

Marius Jundūlas
Generalinis direktorius

Jolanta Markėlienė
Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navikas
Vyriausiasis aktuaras

2018 m. spalio 23 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Bendroji informacija

ADB „Gjensidige“ (toliau – Bendrovė) buvo įregistruota Lietuvos Respublikos įmonių registre 2004 m. lapkričio 2 d. Bendrovės registravimo pažymėjimo Nr. 019084.

Bendrovė teikia ne gyvybės draudimo paslaugas. Draudimo veiklos licencijos Nr. 000021.

Bendrovės įstatinį kapitalą 2018 m. rugsėjo 30 d. sudarė 6.402.217 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė yra 7,37 euro, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 6.402.217 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominalioji vertė buvo 7,37 euro.

99,97 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo priklauso ASA „Gjensidige Forsikring“, identifikacinis numeris (kodas) 995568217, buveinės adresas Schweigaards gate 21, 0191 Oslas, 0301 Oslas, Norvegija (toliau – ASA „Gjensidige Forsikring“ ir „Akcininkas“), 0,03 proc. – smulkiąjam akcininkui, fiziniam asmeniui.

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt.
ASA „Gjensidige Forsikring“	6.400.091
Fizinis asmuo	2.126
Iš viso	6.402.217

2018 m. rugsėjo 30 d. ASA „Gjensidige Forsikring“ grupei Baltijos šalyse priklausė:

- ADB „Gjensidige“, turinti įsteigtus filialus Latvijoje ir Estijoje.

Pagrindinė „Gjensidige“ Baltijos šalių būstinė yra Lietuvoje.

Bendrovės darbuotojai

2018 m. rugsėjo 30 d. Bendrovėje dirbo 835 darbuotojai (2017 m. gruodžio 31 d. – 922):

Šalis	2018.09.30	2017.12.31	2017.09.30
Lietuva	592	672	686
Latvija	206	209	205
Estija	37	41	44
Iš viso	835	922	935

Bendrovės veikla

Bendrovė turi leidimą šių draudimo grupių ar atskirų joms priklausančių rizikų savanoriško draudimo veiklos vykdymui:

- Sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimas;
- Su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su skraidymo aparatų valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su laivų (jūrų ir vidaus vandenių) valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų;
- Skraidymo aparatų draudimas;
- Vežamų krovinių draudimas;
- Turto draudimas nuo kitų rizikų;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas ligos atveju;
- Laivų (jūrų ir vidaus vandenių) draudimas;
- Turto draudimas nuo gaisro ir gamtinių jėgų;
- Laidavimo draudimas;
- Finansinių nuostolių draudimas;
- Pagalbos draudimas;
- Geležinkelio transporto priemonių draudimas.

Bendrovės draudimo veiklos licencija suteikia teisę teikti šias privalomojo draudimo rūšis:

- Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Pagrindinių tyrėjų ir biomedicininį tyrimų užsakovų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir įmonių, kurios naudojami viešąja geležinkelių infrastruktūra, privalomasis civilinės atsakomybės draudimas;
- Sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už pacientams padarytą žalą privalomasis draudimas;
- Bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės atliekant įmonių bankroto procedūras privalomojo draudimo veikla;
- Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo draudimas.

Informacija apie Bendrovės filialus ir atstovybes

2018 m. rugsėjo 30 d. Bendrovė turėjo 2 užsienio filialus – Latvijoje (16 skyrių), Estijoje, 2 regionus ir 11 skyrių Lietuvoje (2017m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 2 užsienio filialus, 2 regionus ir 17 skyrių). Bendrovės pagrindinė buveinė yra įsikūrusi Žalgirio g. 90, Vilniuje.

Informacija apie Bendrovės patronuojamąsias ir asocijuotąsias įmones

Bendrovė 2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. patronuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių neturėjo.

Finansiniai metai

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

II. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atitiktis pareiškimas

Pateiktos Bendrovės tarpinės finansinės ataskaitos parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), tarp jų – pagal TAS 34 „Tarpinės finansinės ataskaitos“, priimtus bei galiojusius Europos Sąjungoje, bei Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančius teisės aktus. Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis įsigijimo savikainos principu, išskyrus šiuos straipsnius, kurie vertinami tikrąja verte: finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelne (nuostoliuose), ir pastatus, kurie vertinami perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė vertinimo dieną, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą.

Tarpinės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal 2017 metų Bendrovės apskaitos politiką su kai kuriomis išimtimis.

Tarpinėse finansinėse ataskaitose nėra atskleidžiama visa informacija, kuri yra reikalaujama atskleisti metinėje finansinėje ataskaitoje ir turi būti skaitoma kartu su 2017 metų finansinėmis ataskaitomis.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos darant prielaidą, kad artimiausioje ateityje Bendrovė galės toliau tęsti veiklą.

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinės ataskaitos pateikiamos tūkstančiais eurų (EUR), kuri yra Bendrovės funkcinė valiuta.

Nauji standartai ir išaiškinimai, likučių finansinėse ataskaitose perklasifikavimas

Ataskaitiniu laikotarpiu galioję standartai ir išaiškinimai bei apskaitos politikos pakeitimai

Toliau pateikiami esamų standartų pakeitimai ir nauji išaiškinimai, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) bei priimti ES, kurie galioja ataskaitiniu laikotarpiu:

- **7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaitos“ pakeitimai** – Atskleidimo iniciatyva – ES priėmė 2017 m. lapkričio 6 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau),

- **12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimai** – atidėtojo mokesčio turto pripažinimas nuo mokestinių nuostolių – ES priėmė 2017 m. lapkričio 6 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **12-ojo TFAS pakeitimai dėl „TFAS (2014 - 2016) patobulinimų“**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS), pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus – ES priėmė 2018 m. vasario 7 d. (12-ojo TFAS pakeitimai bus pradėti taikyti metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Šių esamų standartų pakeitimų priėmimas ir išaiškinimai nesukėlė jokių reikšmingų pokyčių ADB „Gjensidige“ finansinėms ataskaitoms.

TASV išleisti ir ES priimti, bet dar neįsigalioję, esamų standartų pakeitimai

Šių finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti esamų standartų pakeitimai, patvirtinti TASV ir priimti ES, buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- **9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“** – ES priėmė 2016 m. lapkričio 22 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **15-asis TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“** ir 15-ojo TFAS pakeitimai „15-ojo TFAS įsigaliojimo data“ – ES priėmė 2016 m. rugsėjo 22 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **16-asis TFAS „Nuoma“** – ES priėmė 2017 m. spalio 31 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pakeitimai** – taikant 9-ąjį TFAS „Finansiniai instrumentai“ kartu su 4-uju TFAS „Draudimo sutartys“ – ES priėmė 2017 m. lapkričio 3 d. (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, arba kaip 9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“ taikomas pirmą kartą),
- **15-ojo TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ pakeitimai** – 15-ojo TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ išaiškinimas – ES priėmė 2017 m. spalio 31 d. (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai dėl „TFAS (2014 - 2016) patobulinimų“**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS), pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus – ES priėmė 2018 m. vasario 7 d. (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai bus pradėti taikyti metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Bendrovė nusprendė nepriimti šių naujų standartų ir esamų standartų pakeitimų iš anksto iki jų įsigaliojimo datos. Bendrovė mano, kad šių standartų, pakeitimų ir interpretacijų pritaikymas neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms per pirminio pritaikymo laikotarpį.

Naujų ir esamų standartų pakeitimai, patvirtinti TAST, bet dar ES nepriimti

Šiuo metu ES priimti TFAS reikšmingai nesiskiria nuo nuostatų, kuriuos patvirtino Tarptautinių Apskaitos Standartų Taryba (TAST), išskyrus toliau pateikiamus standartus, esamų standartų pakeitimus ir išaiškinimus, kurių taikymui ES finansinių ataskaitų išleidimo datai dar nepritarė (visų TFAS įsigaliojimo datos pateikiamos toliau):

- **14-asis TFAS „Ateinančių laikotarpių likučiai, susiję su reguliuojamais tarifais“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ar vėliau) – Europos Komisija nusprendė netaikyti šio laikino standarto ir laukti, kol bus parengtas galutinis standartas;
- **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau),

- **2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“** – mokėjimo akcijomis transakcijų klasifikavimas ir įvertinimas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **9-tojo TFAS „Finansiniai instrumentai“ pakeitimai** – išankstinio apmokėjimo su neigiama kompensacija požymiai (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **10-ojo TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pakeitimai** – Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotos įmonės arba bendros įmonės (įsigaliojimo data buvo atidėta neapibrėžtam laikotarpiui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimų projektas),
- **19-ojo „TAS Išmokos darbuotojams“ pakeitimai** – nustatyto dydžio išmokų pensijų plano pakeitimas, sumažinimas ar atsiskaitymas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones pakeitimai“** – ilgalaikiai interesai į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **40-ojo TAS „Investicinis turtas“ pakeitimai** – investicinio turto perleidimas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **Įvairių išleistų standartų „TFAS (2015-2017) patobulinimai“ pakeitimai**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (3-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TAS ir 23-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **22-asis TFAAK „Sandorių užsienio valiuta svarstymas“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **23-asis TFAAK „Pelno mokesčių neapibrėžtumai“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau).

Bendrovės mano, kad šių naujų standartų, esamų standartų pakeitimų ir naujų interpretacijų pritaikymas neturės reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms per pirminio pritaikymo laikotarpį.

Daugiau informacijos apie atskirus standartus, galiojančių standartų pataisas ir aiškinimus, kuriuos galima tinkamai naudoti:

- **9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“** išleistas 2014 m. liepos 24 d. yra TASV pakeitimas 39-ajam TAS Finansiniai instrumentai: Pripažinimas ir įvertinimas. 9-asis TFAS apima pripažinimo ir įvertinimo, vertės sumažėjimo, pripažinimo nutraukimo ir bendruosius apsidraudimo sandorių reikalavimus.

Klasifikacija ir įvertinimas – 9-ajame TFAS pateikiamas naujas finansinio turto klasifikavimo metodas, kuris yra pagrįstas pinigų srautų charakteristikomis ir verslo modeliu, kuriame yra turtas. Šis vienintelis, principais pagrįstas metodas pakeičia esamus taisyklėmis pagrįstus reikalavimus pagal 39-ąjį TAS. Remiantis naujuoju modeliu tas pats vertės sumažėjimo modelis yra taikomas visiems finansiniams instrumentams.

Vertės sumažėjimas - 9-ajame TFAS pateikiamas naujas tikėtino nuostolio vertės sumažėjimo modelis, kuris reikalauja tikslesnio tikėtinų kredito nuostolių pripažinimo. Konkrečiai, remiantis naujuoju standartu, ūkio subjektai privalo apskaityti tikėtinus kredito nuostolius nuo tada, kai finansiniai instrumentai yra pirmą kartą pripažįstami ir laiko atžvilgiu tiksliau pripažinti tikėtinus nuostolius per visą naudingą jų tarnavimo laikotarpį.

Apsidraudimo sandorių apskaita - 9-ajame TFAS pateikiamas iš esmės pakeistas apsidraudimo sandorių apskaitos modelis, kuriame pateikiama daugiau informacijos apie rizikos valdymo veiklą. Naujasis modelis pristato reikšmingą apsidraudimo sandorių apskaitos pasikeitimą, kuris suderina apskaitos tvarkymą su rizikos valdymo veiklomis.

Nuosavas kreditas – 9-asis TFAS panaikina pelno ar nuostolio pasikeitimą dėl įsipareigojimų, pasirinktų vertinti tikrąja verte, kredito rizikos pokyčių. Šis apskaitos pakeitimas reiškia, kad pelnas atsiradęs dėl tokio ūkio subjekto nuosavo kredito įsipareigojimų pablogėjimo, nebėra pripažįstamas pelnu ar nuostoliu.

- **15-asis TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“** TASV išleistas 2014 gegužės 28 d. (2015 rugsėjo 11 d. TASV atidėjo 15-ojo TFAS įsigaliojimo datą iki 2018 m. sausio 1 d. ir 2016 balandžio 12 d. TASV paruošė šio standarto išaiškinimus). 15-asis TFAS apibrėžia kaip ir kada ūkio subjektas, atskaitomybę tvarkantis pagal TFAS, pripažins pajamas ir tuo pačiu metu reikalauja, kad tokie ūkio subjektai pateiktų finansinių ataskaitų naudotojams išsamesnius svarbius atskleidimus. Standartas pakeičia 18-ąjį TAS „Pajamos“, 11-ąjį TAS „Statybos sutartys“ ir keletą kitų su pajamomis susijusių interpretacijų. Standarto taikymas yra privalomas visiems ūkio subjektams, tvarkantiems apskaitą pagal TFAS, ir taikytinas praktiškai visoms sutartims su klientais: pagrindinės išimtys yra nuomos sutartys, finansiniai instrumentai ir draudimo sutartys. Pagrindinis naujo standarto principas yra tai, jog ūkio subjektai turės pripažinti pajamas atvaizduojant prekių ar paslaugų perkėlimą klientams sumomis, atspindinčiomis atlygį (t.y. apmokėjimą), kurį ūkio subjektas tikisi gauti už šias prekes ar paslaugas. Naujasis standartas taip pat padidina informacijos apie pajamas atskleidimą, ir pateikia nurodymus dėl sandorių, kurie anksčiau nebuvo išsamiai išnagrinėti (pvz. paslaugų pajamos ir sutarčių pakeitimai) ir patobulina daugelio elementų susitarimų gaires.
- **16-asis TFAS „Nuoma“** TASV išleistas 2016 sausio 13 d. Pagal 16-ąjį TFAS nuomininkas pripažįsta nuomojamą turtą ir nuomos įsipareigojimus. Nuomojamas turtas vertinamas panašiai kaip kitas nefinansinis turtas, kuriam atitinkamai pripažįstamas nusidėvėjimas. Nuomos įsipareigojimai iš pradžių yra įvertinami pagal nuomos mokėjimų, mokamų per nuomos laikotarpį, dabartine verte, diskontuota pagal numanomą nuomos normą, jei tai galima lengvai nustatyti. Jei šio rodiklio neįmanoma lengvai nustatyti, nuomininkas gali naudoti pakoreguotą skolinimosi normą. Kaip ir pagal prieš 16-ąjį TFAS galiojusį 17-ąsį TAS, nuomotojas priskiria nuomą veiklos nuomai arba finansinei nuomai. Nuoma klasifikuojama kaip finansinė nuoma, kai iš esmės yra perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su pagrindinio turto nuosavybe. Kitu atveju nuoma yra klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Finansinės nuomos atveju nuomotojas pripažįsta finansines pajamas per nuomos laikotarpį pagal modelį, atspindintį nuolatinę periodinę grynosios investicijos grąžos normą. Nuomotojas pripažįsta veiklos nuomos mokėjimus kaip pajamas linijiniu būdu arba, jeigu tai teisingiau atspindi nuomojamo turto naudos sumažėjimą, pagal kitą sistematinį modelį.

Reikšmingi apskaitos principai

Įvertinimai

Remiantis tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti ES, vadovybė, rengdama finansines ataskaitas, turi padaryti tam tikrus vertinimus ir prielaidas, kurie turi įtakos turto, įsipareigojimų, pajamų, išlaidų ir neapibrėžtumų atskleidimui.

Įvertinimai ir pagrindinės prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpį, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam, arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

Prie įvertinimų priskiriami nekilnojamojo turto ir įrengimų, nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiko trukmė, abejotinų draudėjų įsiskolinimų ir investicijų vertės sumažėjimas, techniniai atidėjiniai, regresu atgautinos sumos, atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas.

Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos atitinkamos šalies funkcinė valiuta pagal operacijos atlikimo dieną Europos Centrinio Banko skelbiamą euro ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai, įvertinti užsienio valiuta, yra konvertuojami į funkcinę valiutą pagal atskaitinio laikotarpio pabaigoje Europos Centrinio Banko nustatytą valiutos kursą. Užsienio valiuta įvertinti nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, yra konvertuojami taikant jų tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos kursą. Užsienio valiuta įvertinti nepiniginiai straipsniai, vertinami įsigijimo savikaina arba perkainota verte, yra konvertuojami taikant operacijos arba perkainojimo dieną galiojusį valiutos kursą.

Pajamos ir sąnaudos dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant turtą ar įsipareigojimus į eurus, įtraukiamos į bendrųjų pajamų ataskaitą tuo laikotarpiu, kai valiutos kursas pasikeičia. Pagrindinių valiutų kursai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo šie:

	2018.09.30	2017.12.31	2017.06.30
PLN	4,2774	4,1770	4,3042
USD	1,1576	1,1993	1,1806

Nematerialusis turtas

Nematerialųjį turtą sudaro programinė įranga, prestižas ir verslo sujungimo metų įgytas kitas nematerialusis turtas. Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Amortizacija yra skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką.

Bendrovė taiko šiuos nematerialiojo turto amortizacijos laikotarpius:

Nematerialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas (metai)
Programinė įranga	4 - 7
Kitas turtas	5

Verslo įsigijimai

Verslo įsigijimai apskaitomi taikant pirkimo metodą. Sumokėta suma verslo jungimo metu yra vertinama tikrąja verte.

Verslo jungimas tarp bendro pavaldumo įmonių

Bendro pavaldumo ūkio subjektų ar verslo jungimas – tai verslo jungimas, kada visus besijungiančius ūkio subjektus arba verslus prieš ir po verslo jungimo kontroliuoja ta pati šalis arba šalys, ir kurių kontrolė yra pastovi. Įsigyjamo ūkio subjekto turtas ir įsipareigojimai pripažįstami jų ankstesnėmis apskaitinėmis vertėmis. Verslo įsigijimo dieną nėra daromi koregavimai, siekiant atspindėti tikrąsias vertes, nėra pripažįstamas įsigyjamo ūkio subjekto naujas turtas ir įsipareigojimai. Naujas prestižas nėra pripažįstamas, o skirtumas tarp įsigyto grynojo turto ir atlygio pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje.

Nekilnojamas turtas ir įrenginiai

a) Nekilnojamas turtas

Nekilnojamasis turtas apskaitomas perkainota verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimą, jei toks yra.

Jeigu nekilnojamąjį turtą sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto vienetai.

Tais atvejais, kai perkainojamo turto vieneto vertė padidėja, toks padidėjimas apskaitomas kaip turto vertės padidėjimas ir perkainojimo rezervas. Kai turto vieneto vertė po perkainojimo sumažėja, toks sumažėjimas registruojamas kaip turto vertės sumažėjimas ir pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio nuostoliais dėl turto vertės sumažėjimo, jei šis turtas anksčiau nebuvo perkainotas didinant jo vertę. Tais atvejais, kai perkainojamo turto vertė jau buvo padidinta, o ataskaitiniu laikotarpiu nustatomas turto vertės sumažėjimas, pirmiausia nurašomas likęs nenudėvėtas perkainojimo rezervas, ir jei jo likučio nepakanka, registruojamas turto vertės sumažėjimo sąnaudos. Tais atvejais, kai anksčiau perkainoto turto vertė padidėja, atstatomas buvęs vertės sumažėjimas, o likusia dalimi didinamas perkainojimo rezervas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaičiuojamas pastatų perkainotos dalies nusidėvėjimas ir koreguojamas perkainojimo rezervas. Pardavus ar nurašius perkainotą turtą, atstatomas susijęs perkainojimo rezervo nenudėvėtas likutis.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, atsižvelgiant į nustatytus pastatų naudingo tarnavimo laikotarpius. Pastatų numatomas naudojimo laikotarpis 15–40 metų.

Vėlesni remonto darbai, nepagerinantys remontuojamo turto naudingų savybių ar neprailginantys turto naudingo tarnavimo laikotarpio, yra nurašomi į sąnaudas iš karto, kai šios sąnaudos yra patiriamos.

Rekonstrukcijos išlaidos ir remonto darbai, dėl kurių pailgėja turto naudingo tarnavimo laikotarpis ar pagerėja naudingosios turto savybės, yra įskaitomi į turto savikainą ir nudėvimi per iš naujo įvertintą turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Pelnas arba nuostoliai, atsiradę perleidus nekilnojamąjį turtą, apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę bei visas su perleidimu susijusias sąnaudas. Perleidus nekilnojamąjį turtą, pelne (nuostoliuose) parodomas sandorio rezultatas.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto naudingo tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai.

b) Įranga ir įrengimai (toliau – ilgalaikis materialusis turtas)

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po ilgalaikio materialiojo turto įvedimo į eksploataciją ir yra skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką, kuris pagrindinėms ilgalaikio materialiojo turto grupėms yra toks:

Ilgalaikio materialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
Kitas ilgalaikis turtas	4–10

Jeigu ilgalaikį materialųjį turtą sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri ilgalaikio materialiojo turto vienetai.

Vėlesnės remonto išlaidos, susijusios su jau atiduotu į eksploataciją ilgalaikiu materialiuoju turtu, pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei jos pailgina turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina jo naudingąsias savybes. Visos kitos patirtos remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingo tarnavimo laikotarpį ar pagerina naudingąsias savybes, išlaidos yra priskiriamos ilgalaikiam materialiajam turtui ir yra pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį.

Pelnas ar nuostoliai, susidarantys dėl ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo įplaukų ir turto likutinės vertės. Gautas pelnas ar patirti nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo yra pripažįstami tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai bei nusidėvėjimo sąnaudos priskiriami Bendrovės veiklos sąnaudoms.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų, ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Bendrovė peržiūri likutinę nekilnojamojo turto, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Bendrovė apskaičiuoja pajamas kuriančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Bendrovės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas kuriančio turto vienetams arba Bendrovės turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas kuriančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką.

Jei turto (ar pajamas kuriančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas kuriančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo

perkainotas. Tuo atveju nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas kuriančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas kuriančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas pajamomis iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Finansinės priemonės

Finansinės priemonės priskiriamos vienai iš išvardytų kategorijų

- vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose)
- galimos parduoti
- iki išpirkimo termino laikomos investicijos
- finansinės išvestinės priemonės
- finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina

Pripažinimas ir pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai pripažįstami tada, kai „Gjensidige“ tampa finansinės priemonės sutarties šalimi. Pirminio pripažinimo metu vertinimas atliekamas tikraja verte. Finansinėms priemonėms, kurios nėra išvestinės priemonės ir kurios nėra vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose), yra įtraukiamos sandorio sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo įsigijimui ar išleidimui. Paprastai pirminio pripažinimo metu vertė yra lygi sandorio kainai. Po pirminio pripažinimo priemonės vertinamos taip, kaip aprašyta toliau.

Bendrovė nustoja pripažinti finansinį turtą, kai baigia galioti sutartinės teisės į pinigų srautus iš finansinio turto, kai ji perleidžia finansinį turtą sandoryje, kuriame perleidžiama visa ar iš esmės visa turto nuosavybės teikiama nauda ir rizika.

Vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai priskiriami vertinamiems tikraja verte pelne (nuostoliuose), jeigu jie yra laikomi pardavimui arba buvo taip grupuoti pirminio pripažinimo metu. Visą finansinį turtą ir įsipareigojimus galima priskirti vertinamiems tikraja verte pelne (nuostoliuose), jeigu:

- taip sugrupavus sumažėtų vertinimo ar pripažinimo neatitikimas, kuris atsirastų taikant skirtingas turto ir įsipareigojimų vertinimo taisykles;
- finansinis turtas yra įtrauktas į portfelį, kuris reguliariai apskaičiuojamas ir vertinamas tikraja verte.

„Gjensidige“ turi investicijų portfelį, kuris priskirtas vertinamas tikraja verte pirminio pripažinimo metu, ir kuris valdomas ir reguliariai vertinamas tikraja verte. Tai daroma vadovaujantis valdybos patvirtinta rizikos valdymo ir investicijų strategija, o tikraja verte grindžiama informacija reguliariai teikiama Bendrovės vadovybei ir valdybai.

Sandorio sąnaudos pripažįstamos pelne (nuostoliuose), kai patiriamos. Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose), yra įvertinamas tikraja verte finansinių ataskaitų dieną. Tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Straipsnių, vertinamų tikraja verte pelne (nuostoliuose), kategorija apima akcijas ir panašias dalis bei obligacijas ir pastoviuųjų pajamų turtą.

Galimos parduoti

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, šiai kategorijai priskirtas pirminio pripažinimo metu, arba finansinis turtas, pirminio pripažinimo metu nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Po pirminio pripažinimo, šios kategorijos finansinis turtas vertinamas tikraja verte, o pelnas ar nuostoliai pripažįstami kitose bendrosiose pajamose, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Bendrovė neturi šios kategorijos finansinio turto.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais ir fiksuotu išpirkimo terminu, kai šį finansinį turtą Bendrovė ketina ir gali išlaikyti iki termino, išskyrus:

- investicijas, kurios pirminio pripažinimo metu buvo priskirtos investicijoms, vertinamoms tikrąja verte pelne (nuostoliuose);
- investicijas, kurios priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos vertinamos amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Iki išpirkimo termino laikomoms investicijoms priskiriamos ir iki išpirkimo termino laikomos obligacijos.

Paskolos ir gautinos sumos

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais. Gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Beprocentės paskolos yra išduodamos žemės ūkyje naudojamoms gaisrinės signalizacijos sistemoms finansuoti, siekiant išvengti nuostolių. Tokios paskolos gražinamos pasinaudojant suteikta nuolaida įdiegus gaisrinės signalizacijos sistemą.

Gautinų sumų kategorija apima su tiesiogine veikla ir perdraudimu susijusias gautinas sumas, kitas gautinas sumas, iš anksto apmokėtas sąnaudas, uždirbtas, bet dar negautas pajamas ir pinigus bei pinigų ekvivalentus ir įsipareigojimus, kurie priskiriami gautinų sumų grupei.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai – pinigai Bendrovės kasoje ir bankų sąskaitose. Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių nuo įsigijimo datos) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nėra priskiriamos pinigų ekvivalentams.

Indėliai kredito įstaigose

Terminuotiesiems indėliams kredito įstaigose priskiriami visi terminuotieji indėliai, nepriklausomai nuo jų termino (išskyrus vienos nakties indėlius, kurie priskiriami pinigams banke ir kasoje). Indėliai kredito įstaigose apskaitomi amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Vertės sumažėjimo nuostoliai apskaičiuojami, kai tampa žinoma, kad indėlio gražinimas yra abejotinas. Palūkanų pajamos kaupiamos naudojant apskaičiuotų palūkanų normą per visą indėlio galiojimo laikotarpį. Sukauptos indėlių palūkanos atvaizduojamos kartu su indėlių likutine verte.

Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kai lieka nedaug laiko iki dienos, kai reikės vykdyti finansinį įsipareigojimą, vertinant amortizuotą savikainą taikoma nominalioji palūkanų norma.

Finansinių įsipareigojimų, vertinamų amortizuota savikaina, kategorijai priskiriamos subordinuotosios paskolos, klientų indėliai ir įsipareigojimai klientams, įsipareigojimai, kuriems skaičiuojamos palūkanos, kiti įsipareigojimai, su tiesiogine draudimo veikla susiję įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos. Įsipareigojimai, kuriems skaičiuojamos palūkanos, apima daugiausia išleistus sertifikatus ir obligacijas ir išleistų obligacijų atpirkimą.

Tikrosios vertės nustatymas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, yra apskaitomi suma, kuria vertinimo dieną galima atsiskaičiuoti už kiekvieną turtą / įsipareigojimą įprastame sandoryje tarp rinkos dalyvių.

Tikrąjai vertei nustatyti naudojami skirtingi vertinimo metodai ir būdai, kurie priklauso nuo finansinių priemonių rūšies ir to, ar jomis prekiaujama aktyviosiose rinkose. Finansinės priemonės priskiriamos vienam iš trijų tikrosios vertės hierarchijos lygių pagal žemiausią kintamojo, kuris yra reikšmingas nustatant tikrąją vertę, lygį.

Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose yra traktuojamos kaip turto / įsipareigojimo tikrosios vertės geriausias įvertis. Kai kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose neprieinamos, tuomet finansinio turto / įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant vertinimo metodus, grindžiamus stebimais rinkos duomenimis. Kai neprieinamos nei kotiruojamos kainos aktyviojoje rinkoje, nei stebimi rinkos duomenys, finansinio turto/įsipareigojimų vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus, grindžiamus nestebimais rinkos duomenimis.

Amortizuotos savikainos nustatymas

Po pirminio pripažinimo iki išpirkimo termino laikomos investicijos, paskolos ir gautinos sumos bei finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra vertinami tikrąja verte, yra vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Nustatant apskaičiuotų palūkanų normą įvertinami būsimieji pinigų srautai ir atsižvelgiama į visas finansinės priemonės sutartines sąlygas. Šalių pagal sutartį sumokėti arba gauti mokesčiai, taip pat tiesiogiai sandoriui priskirtinos sąnaudos yra įtraukiami nustatant apskaičiuotų palūkanų normą.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos, ir paskolos ir gautinos sumos

Finansinis turtas, nevertinamas tikrąja verte, yra vertinamas dėl objektyvių finansinio turto arba turto grupės vertės sumažėjimo požymių kiekvieną finansinių ataskaitų dieną. Objektyvūs įrodymai galėtų būti informacija apie įspėjimus dėl kredito ataskaitų, įsipareigojimų nevykdymas, emitento arba skolininko finansiniai sunkumai, bankrotas arba stebimi duomenys, rodantys, kad būsimieji pinigų srautai iš finansinio turto grupės yra sumažėję, nors sumažėjimas dar negali būti susietas su atskiru turtu.

Pirmiausia įvertinama, ar yra atskirai reikšmingo finansinio turto vertės sumažėjimo požymių. Finansinis turtas, kuris nėra atskirai reikšmingas arba kuris yra vertinamas atskirai, bet jo vertė nėra sumažėjusi, yra įvertinamas dėl vertės sumažėjimo bendrai. Turtas su panašia kredito rizika yra priskiriamas vienai grupei.

Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad turto vertė yra sumažėjusi, apskaičiuojami vertės sumažėjimo nuostoliai, kurie skaičiuojami kaip skirtumas tarp turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant pirminę apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinės vertės.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atstatymą galima objektyviai susieti su įvykiu, įvykusi po to, kai buvo pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Galimas parduoti

Galimas parduoti finansinis turtas dėl vertės sumažėjimo vertinamas kas ketvirtį.

Jeigu galimo parduoti finansinio turto tikroji vertė, palyginti su savikaina, yra reikšmingai sumažėjusi arba nuolat mažėjo ilgiau kaip devynis mėnesius, tuomet sukaupti nuostoliai, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir dabartinės tikrosios vertės, atėmus anksčiau pelne (nuostoliuose) pripažintus to finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, yra pašalinami iš nuosavybės ir pripažįstami pelne (nuostoliuose), net jeigu finansinio turto pripažinimas nebuvo nutrauktas.

Pelne (nuostoliuose) pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ne per pelną (nuostolius), o kitose bendrosiose pajamose.

Akcinis kapitalas ir rezervai

Akcinis kapitalas ir rezervai yra apskaitomi nominaliąja verte.

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas pagal Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymą sudaromas iš paskirstyto pelno. Bendrovės privalo pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik Bendrovės nuostoliams padengti. Privalomojo rezervo dalis, viršijanti 10 proc. įstatinio kapitalo, gali būti perskirstyta, skirstant kitų finansinių metų pelną.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas atspindi ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto vertės padidėjimą, susidariusį perkainojus turtą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nukainojamas, nurašomas, nudėvimas ar perleidžiamas kitų asmenų nuosavybėn. Perkainojimo rezervo dalimi, sudaryta perkainojus

materialųjį turtą, gali būti didinamas įstatinis kapitalas. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra skaičiuojami remiantis TFAS ES, atsižvelgiant į prisiimamos draudimo rizikos charakteristikas ir turimus duomenis. Naudojamos prielaidos tikrinamos praėjus protingam laikotarpiui po atidėjinių sudarymo, kurios gali būti tikslinamos joms nepasitvirtinus.

a) Perkeltų įmokų techninis atidėjinys (toliau – PĮTA) yra skirtas draudimo veiklos sąnaudoms pagal visas galiojančias draudimo rizikas padengti. Šis atidėjinys apskaičiuojamas kaip pasirašytų įmokų dalis, kuri bus priskiriama Bendrovės pajamoms ateinančiais laikotarpiais. PĮTA skaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai, proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo įmoką rizikos galiojimo laikotarpiui. PĮTA skaičiavimui naudojamas dienos metodas, kai draudimo rizikos galiojimo laikotarpis ir iki draudimo liudijimo pabaigos likusio draudimo rizikos galiojimo laikotarpis yra išreiškiami dienomis.

b) Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjinys (toliau – NRTA) yra skirtas techninių atidėjinių nepakankamumui pagal galiojančias draudimo rizikas padengti. NRTA skaičiuojamas atskirai kiekvienai draudimo grupei iš perkeltų įmokų techninio atidėjinio atimant prognozuojamas žalas, prognozuojamas šių žalų sureguliuavimo išlaidas, pridedant regresio tvarka numatomas atgauti sumas bei atimant perkeltąsias įsigijimo bei administracines sąnaudas.

Prognozuojamos žalos skaičiuojamos kaip likusios galioti metinės rizikos, metinio žalų dažnio ir vidutinės žalos sandauga. Prognozuojamos šioms žaloms žalų sureguliuavimo sąnaudos skaičiuojamos kaip planuojamų žalų sumos ir žalų sureguliuavimo koeficiento sandauga. Prognozuojamos regresio tvarka numatomos atgauti sumos skaičiuojamos kaip regresio atgavimo koeficiento ir prognozuojamų žalų sumos sandauga. Metinis žalų dažnis ir vidutinė žala apskaičiuojami atskirai kiekvienam draudimo pogrupiui pagal dvejų-trejų paskutinių metų statistiką.

c) Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys (toliau – NITA) yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams, įskaitant žalų sureguliuavimui reikalingas sumas, pagal visas jau įvykusias žalas, taip pat ir nepraneštas, ir išskaitant subrogacijos ar regresio tvarka numatomas gauti sumas bei numatomas gauti sumas realizavus likutinį turtą. NITA (išskyrus atidėjinį įvykusioms, bet dar nepraneštomis žaloms) apskaičiavimo pagrindas yra kiekvienos praneštos žalos individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjinio sudarymo momentui.

Įvykusių, bet nepraneštų žalų įvertis draudimo grupėms, turinčioms nepakankamą duomenų statistiką, skaičiuojamas draudiminio nuostolingumo metodu, o draudimo grupėse, turinčiose pakankamą kiekį statistikos, šis įvertis vertinamas „Bornhuetter-Ferguson“ arba „Chain-Ladder“ metodu.

Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos atspindi mokėtino einamųjų metų mokesčio ir atidėtojo mokesčio sumą.

Einamųjų metų mokestis

Einamųjų metų pelno mokestis yra mokamas atsižvelgiant į apmokestinamąjį pelną už metus. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno, pateikto pelne (nuostoliuose), nes jis neapima pajamų ar sąnaudų straipsnių, kurie kitais metais yra apmokestinami ar įskaitomi, ir, be to, jis neapima straipsnių, kurie niekada nebus apmokestinami ar įskaitomi. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant galiojusį ar iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos priimtą mokesčio tarifą. 2018 m. ir 2017 m. Bendrovei taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Lietuvoje.

Latvijoje pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Latvijoje galiojančius įstatymus, pelno mokestis mokamas už dividendų mokėjimą.

Estijoje pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Estijoje galiojančius įstatymus. Bendrovių pajamų mokestis mokamas už dividendų mokėjimą.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis yra pripažįstamas laikiniesiems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniesiems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks

turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažįstamas turtas ar įsipareigojimai neturi įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamųjų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynąja verte.

Einamųjų metų ir atidėtas mokestis už laikotarpį

Einamųjų metų ir atidėtas mokestis yra apskaitomi sąnaudomis pelne (nuostoliuose), išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažįstamais tiesiogiai kitose bendrosiose pajamose, tokiu atveju mokestis taip pat pripažįstamas tiesiogiai kitose bendrosiose pajamose, arba jei jie atsirado verslo jungimo pirminio pripažinimo metu.

Kiti atidėjiniai

Kiti atidėjiniai yra pripažįstami, kai Bendrovė dėl praėjusių įvykių turi galiojančius įsipareigojimus, ir yra tikėtina, kad bus išleistos lėšos šiems įsipareigojimams padengti bei galima patikimai įvertinti šių įsipareigojimų sumą.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, įskaitant darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas, premijas ir atostoginius, per visą darbuotojų darbo laikotarpį kaupimo pagrindu įtraukiami į veiklos sąnaudas. Bendrovė per visą savo darbuotojų darbo laikotarpį jų vardu moka socialinio draudimo įmokas Valstybiniam socialinio draudimo fondui; šios įmokos mokamos pagal vietos teisės aktus; Bendrovė nėra įsipareigojusi mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų stažą Bendrovėje.

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas

Draudiko pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Bendrovės draudimo sutartys priskiriamos draudimo sutarčių klasei ir jose nėra su investiciniais vienetais susijusių ar kitų investicinių elementų.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiui:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų,
- Kelionių draudimas,
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės,
- Transporto priemonių draudimas,
- Civilinės atsakomybės draudimas.

(ii) Pasirašytos įmokos ir atiduoto perdraudimo įmokos

Pasirašytas įmokas sudaro per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ne ilgiau nei vienerius metus, įmokos, per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ilgiau nei vienus metus, įmokos, tenkančios vieniems draudimo metams, bei praėjusiais finansiniais metais pasirašytų sutarčių, besitęsiančių ilgiau nei vienus metus, įmokos, tenkančios ataskaitiniams metams, atėmus įmokas pagal negaliojančius ar nutrauktus draudimo liudijimus. Uždirbtos įmokos apima ataskaitiniam laikotarpiui priskirtinas įmokas, t. y. per ataskaitinį laikotarpį pasirašytas įmokas, pakoreguotas perkeltų įmokų techninio atidėjinio pokyčiu per atitinkamą laikotarpį.

Perdraudikų dalis uždirbtose įmokose apima per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų įmokų dalį, atiduotą perdraudimą ir pakoreguotą perkeltų įmokų techninio atidėjinio pokyčiu, tenkančiu perdraudikams atiduotoms įmokoms.

Draudimo išmokos

Draudimo išmokų sąnaudos apima per ataskaitinį laikotarpį išmokėtas sumas, t. y. išmokas, žalos sureguliuavimo sąnaudas, atėmus regresu atgautinas sumas bei numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pokytį per ataskaitinį laikotarpį.

Regresu atgautos sumos apima per ataskaitinį laikotarpį faktiškai atgautas sumas iš trečiųjų šalių pinigais, arba pardavus perimtą turtą, bei po ataskaitinio laikotarpio pabaigos atgautinas sumas, susijusias su iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtomis žalomis, atsižvelgiant į tokių sumų tikėtiną sumokėjimo laikotarpį bei tikimybę jas atgauti.

Transporto priemonių draudikų biurams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje mokami mokesčiai apskaitomi kaip žalų sureguliuavimo išlaidos. Žalų sureguliuavimo sąnaudas sudaro žalų sureguliuavimo centrų sąnaudos bei tam tikra Bendrovės būstinės ir filialų sąnaudų, priskiriamų remiantis Bendrovėje patvirtinta metodika, dalis.

Išlaidos perklasifikuojamos iš veiklos į netiesiogines žalų sureguliuavimo sąnaudas pagal patvirtintą metodiką.

Perdraudikų dalis išmokų sąnaudose apima pagal perdraudimo sutartis perdraudikų apmokėtas arba iš perdraudikų gautinas sumas už Bendrovės per ataskaitinį laikotarpį sumokėtas išmokas, pakoreguotas numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio perdraudikų dalies pokyčiu per ataskaitinį laikotarpį, perdraudikų daliai tenkančiomis regresu bei išorinėmis žalų reguliuavimo sąnaudomis.

Investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Visos investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos, susijusios su draudimo veikla ir su nuosavo kapitalo investavimu, priskiriamos investicinėms veiklos pajamoms ir sąnaudoms.

Visų pinigų kuriančių finansinių priemonių palūkanų pajamos įtraukiamos į bendrųjų pajamų ataskaitą naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už pastoviųjų pajamų vertybinius popierius, uždirbtas investicijų į banko indėlius ir paskolų palūkanas, lėšas banko sąskaitose ir nuolaidų bei premijų amortizaciją, arba kitą skirtumą tarp finansinės priemonės, kuriai skaičiuojamos palūkanos, apskaitinės vertės ir jos vertės išpirkimo dieną, kuri apskaičiuojama taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Įsigijimo sąnaudos

Įsigijimo sąnaudos apima sąnaudas, kurios patiriamos sudarant draudimo sutartis. Įsigijimo sąnaudas sudaro komisiniai, mokami agentams ir tarpininkams už draudimo liudijimų platinimą, reklamos ir pardavimų rėmimo sąnaudos, pardavimo padalinių veiklos sąnaudos, pardavimo padalinių darbuotojų darbo užmokestis bei socialinio draudimo įmokos.

Su būsimais laikotarpiais susijusios komisinių sąnaudos finansinės būklės ataskaitoje parodomos kaip atidėtosios įsigijimo sąnaudos. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos apskaičiuojamos proporcinu (*pro-rata*) metodu kiekvienam draudimo liudijimui atskirai.

Komisiniai priskiriami tiesiogiai kiekvienam draudimo liudijimui bei atitinkamai draudimo grupei, o kitos įsigijimo sąnaudos priskiriamos draudimo grupėms, atsižvelgiant į sudarytų sutarčių skaičių.

Administracinės sąnaudos

Į administracinių sąnaudų straipsnį Bendrovė įtraukia sąnaudas, tiesiogiai nesusijusias su draudimo sutarčių sudarymo, žalų reguliuavimo, investavimo veiklomis. Šios sąnaudos draudimo grupėms priskiriamos vadovaujantis Bendrovėje patvirtinta metodika.

Išlaidos perklasifikuojamos iš veiklos į netiesiogines žalų sureguliuavimo sąnaudas pagal patvirtintą metodiką. Administracinės išlaidos apskaitomos kaupimo principu.

Kitos pajamos ir sąnaudos

Kitos pajamos ir atitinkamai patirtos sąnaudos už kitų įmonių draudimo produktų platinimą kitose pajamose ir sąnaudose atvaizduojamos iš karto, pardavus kitos draudimo bendrovės draudimo liudijimą.

Kitos pajamos apima pajamas, uždirbtas suteikus paslaugas, kitas nei draudimo: uždirbtos palūkanos, kurios nėra susijusios su investicijomis, tokios kaip palūkanos už banke laikomus pinigus; uždirbtos pajamos iš valiutos konvertavimo ir valiutos kurso perskaičiavimo, kurios nėra susijusios su investicijomis; pelnas iš finansinės būklės ataskaitos pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, kitos panašaus pobūdžio pajamos, neįtrauktos į kitas pozicijas.

Kitos sąnaudos apima įvairias sąnaudas, tokias kaip valiutos kursų pasikeitimo, paimtų paskolų, nuostolių iš finansinės būklės ataskaitos pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, mokėtinų baudų ir delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus sąnaudas; ir kitas sąnaudas, neįtrauktas į kitas pozicijas.

Visos kitos pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos kaupimo principu.

Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaita sudaryta naudojant tiesioginį metodą. Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje ir bankuose. Gauti dividendai pinigų srautų ataskaitoje priskiriami investicinei veiklai, o išmokėti – finansinei veiklai. Gautos palūkanos parodomos investicinėje veikloje.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja būtent tokio užskaitymo.

Susijusios šalys

Šalys yra laikomos susijusiomis, jei viena šalis gali kontroliuoti kitą šalį arba turi reikšmingos įtakos kitai šaliai priimant finansinius arba veiklos sprendimus. Susijusios šalys – tai akcininkai, darbuotojai, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, jų artimi giminiai ir bendrovės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per vieną ar kelis tarpininkus kontroliuoja ar yra kontroliuojamos ataskaitą pateikusios Bendrovės, ar yra kontroliuojamos solidariai su Bendrove.

Įstatymų numatyti reikalavimai

Bendrovė turi laikytis Lietuvos banko reikalavimų. Jie apima minimalaus kapitalo, minimalaus mokumo, riboto investicijų skaičiaus, apskaitos bei atidėjinių vertinimo metodų reikalavimus.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį finansinės būklės sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), yra atvaizduojami finansinėse ataskaitose. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi aiškinamojo rašto pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

III. RIZIKA IR RIZIKOS VALDYMAS

Bendrovės rizikos valdymas vykdomas centralizuotai visuose Bendrovės lygiuose ir apima susijusias su Bendrovės siekiamais tikslais rizikos valdymo veiklos plėtojimą, įgyvendinimą ir kontrolę. Atsižvelgiant į atsakomybės ir kompetencijos lygį, rizikos valdymo funkcijos yra paskirstytos nuo Bendrovės valdybos iki darbuotojų, jas apibrėžiant patvirtintuose valdybos, administracijos darbo reglamentuose bei darbuotojų pareigybinėse instrukcijose.

Bendrovės rizikos valdymo strategija pagrįsta kapitalo pakankamumo vertinimo principais, patiriamų rizikos rūšių sujungimu į bendrą jų vertinimą bei kapitalo poreikio joms padengti užtikrinimą, vadovaujantis atsargumo, konservatyvumo ir apdairumo principais.

Kapitalo valdymo strategijos pagrindiniai uždaviniai – užtikrinti nuolatinį kapitalo valdymą ir kapitalo pakankamumą, reagavimą į kapitalo apimties pokyčius laiku ir reikšmingų sprendimų daromos įtakos kapitalui vertinimą. Bendrovė mokumo kapitalo reikalavimą pagal „Mokumas II“ skaičiuoja naudodama standartinę formulę.

Bendrovė, atsižvelgdama į direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus ir bendrą „Gjensidige“ grupės rizikos valdymo strategiją, Bendrovės rizikų valdymo sistemą grindžia trijų gynybos linijų principo įgyvendinimu.

Rizika yra ribojama draudimo įmonių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei vidiniais nustatytais normatyvais, taip pat „Mokumas II“ direktyva ir jos įgyvendinimo dokumentais. Bendrovės rizikos apetitą ir rizikos limitus tvirtina Bendrovės valdyba, siekiant nustatyti maksimaliai toleruotiną rizikos lygį. Jį peržengus imamasi valdymo veiksmų, siekiant sumažinti tolesnį rizikos augimą.

Bendrovėje taikomos rizikos valdymo priemonės įvertinus identifikuotos rizikos reikšmingumą Bendrovės nustatytų tikslų įgyvendinimui, atsižvelgiant į riziką mažinančių priemonių sąnaudas bei jų efektyvumą:

1. Rizikos išvengimas – motyvuotas sprendimas nedalyvauti rizikingoje veikloje.
2. Rizikos sumažinimas – procesas, kurio metu Bendrovėje taikomos vidaus kontrolės priemonės siekiant sumažinti Bendrovės procesų ir operacijų rizikos pasireiškimo tikimybę ir (arba) galimą jų poveikį iki toleruojamo lygio.
3. Rizikos perdavimas – rizikos pasidalinimas / perdavimas trečiajai šaliai.
4. Rizikos prisiėmimas – galimos naudos ar nuostolių iš tam tikros rizikos priėmimas.

Konkrečių rizikos rūšių valdymo išsamios taisyklės (identifikavimas, vertinimas, pagrindiniai rodikliai, stebėjimas, kontrolė, atskaitomybė ir valdymo priemonės) nustatytos konkrečios rizikos rūšies valdymą detalizuojančiuose vidaus dokumentuose.

Bendrovė reikšmingomis rizikomis, kurioms skaičiuojamas kapitalo poreikis, laiko draudimo, rinkos (investavimo), kredito, koncentracijos ir veiklos (operacinę) rizikas. Bendrovė prisiima skirtingą kiekvienos kategorijos rizikos lygį ir nustato rizikos vertinimo metodiką atskirai kiekvienai rizikos kategorijai.

Kapitalo rizikos valdymas

Svarbiausia draudimo funkcija yra rizikos perdavimas. Bendrovė su rizika susiduria tiek vykdydama draudimo, tiek investicinę veiklą. Rizikos nustatymas, vertinimas ir valdymas vaidina svarbų vaidmenį operacijų metu. Rizika ir kapitalas yra ir turėtų būti tarpusavyje susiję. Bet kuri draudimo bendrovė turi pritaikyti riziką prie savo kapitalo bazės. Kita vertus, mokumo kapitalas arba nuosavas kapitalas turi savo kainą. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas – suderinti šiuos du aspektus. Bendrovės kapitalo valdymas turi užtikrinti, kad Bendrovės kapitalizavimas gali atlaikyti neigiamas pasekmes, nesukeliant jokių finansinių sunkumų, ir kad Bendrovės kapitalas yra efektyviai naudojamas.

Bendrovė kapitalą apibrėžia kaip nuosavybę, kuri yra atskleista finansinės būklės ataskaitoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Draudimo įstatymu, Draudimo bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 1.000.000 Eur ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinių nuosavybė neturėtų būti mažesnė nei 50% bendrovės įstatinio kapitalo. 2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė laikėsi šių reikalavimų.

Draudimo rizika

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad įvyks draudiminis įvykis, ir netikrumas dėl gaunamų prašymų išmokėti išmoką dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikos prisiėmimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniams taikoma tikimybių teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktinės išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų apskaitinę vertę. Taip gali nutikti dėl to, kad prašymų gauti išmoką dažnis ir (arba) dydis ir išmokos yra didesni, nei skaičiuota. Draudiminiai įvykiai įvyksta atsitiktine tvarka, faktinis prašymų gauti išmoką ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriasi nuo to lygio, kuris buvo apskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiant reikšmingai sumažinti finansinę riziką.

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtiniu rezultatu. Be to, kuo labiau diversifikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimas kurioje nors portfelio sudėtinėje dalyje.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, kurios taikomos kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksniai yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir sektorių.

Bendrasis draudimas

Išmokų dažnis ir dydis

Išmokų dažniui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksniai priklauso nuo atitinkamų produktų arba veiklos rūšių.

Išmokų dažnio augimas gali būti dėl sezoninės įtakos arba dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo išmokų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja išmokų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir įvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni išmokų dažnio lygio pasikeitimai galimi dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų išmokų tipų. Išmokų dažnio ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna reikšminga.

Išmokų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūšyse, kuriose išmokų skaičius yra santykinai mažas, didelės pavienių išmokų sumos gali daryti didelę įtaką bendram išmokų dydžiui. Per metus gautų didelių išmokų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtingas. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūšių išmokų dydžių kitimui įtaką daro infliacija.

Išmokų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimų, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žalių reguliavimui, kainos. Turto draudime infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, kuris praeityje šiek tiek viršijo VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys skirstomos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausia atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūšyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalias. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žalių pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamas reikiamų priemonių. Tarp tokių priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidinimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtingas klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad prisiimta draudimo rizika būtų tinkamai diversifikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad prisiimtos rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant draudimo liudijimus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingai išmokai. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų draudimo liudijimų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai arba draudimo liudijimų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus draudimo liudijimus arba jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad toks nutraukimas yra pagrįstas. Tais atvejais, kai prašymas gauti išmoką yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias arba visas išlaidas (regreso teisė).

Žalų reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytąją tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad Bendrovės klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinta infliacijos rizika.

(i) Pagrindinės produktų savybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos, kurios turi esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai, terminams ir netikrumui. Be to, toliau pateikta informacija pateikia Bendrovės pagrindinių produktų bei būdų, kaip ji valdo susijusią riziką, įvertinimą.

Turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turtui padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras
- Stichinės nelaimės (audros, potvyniai)
- Trečiųjų šalių neteisėta veikla

Su turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą, dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Bendrovės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustąjį turtą siekiant nustatyti, kuris turtas turėtų būti draudžiamas, kuris turėtų būti draudžiamas ypatingomis sąlygomis, o kuris apskritai neturėtų būti draudžiamas pagal atitinkamos draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą, Bendrovė patiria draudėjų nesažiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką, Bendrovė yra nustačiusi išmokos administravimo ribas atskiriems vienetams bei patvirtinusi griežtus pagrindžiančių dokumentų patikros reikalavimus.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl turto draudimas vadinamas greitai sutvarkomu („*short-tail*“), šiuo aspektu jis skiriasi nuo ilgai tvarkomo („*long-tail*“) draudimo rūšių, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Su šiuo produktu siejamos pagrindinės rizikos – tai draudiko rizika ir išmokų patirties rizika.

Draudiko rizika – tokia rizika, kad Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtingiems draudimo produktams vertinamas būsimas išmokų dažnumas ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių pasirašymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, išmokų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių išmokų sumų, gamtinių katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant nuosavą nekilnojamąjį turtą būna didelis skaičius turto vienetų, kuriems būdinga panaši rizika. Tačiau draudžiant įmonių turtą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalūs vietos, veiklos rūšies bei taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi rizikingi.

Turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių prašymų gauti išmoką arba patyręs žalą iškraipyti išmokos sumą. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniais standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir perdraudimas. Todėl Bendrovė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Savanoriškas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonei padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- nelaimingas atsitikimas
- gamtos reiškiniai
- gaisras
- įvairūs krintantys objektai
- trečiųjų šalių neteisėti veiksniai
- vagystė ir (arba) plėšimas
- stiklo draudimas

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atveju, tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Bendrovė atlieka išsamią prašymo gauti išmoką pagrindžiančios dokumentacijos patikrą, o prireikus kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydama atlikti papildomą tyrimą.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl KASKO draudimas vadinamas „greitai sutvarkomu“ („*short-tail*“), šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgai tvarkomo“ („*long-tail*“) draudimo rūšių, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas (TPVCAD)

Privalomuoju vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar įgalioto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims eismo įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą eismo įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai, reguliuojantys transporto priemonių savininkų įgaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir įgaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Turėdama omenyje infliacijos riziką, kuri turi įtakos išmokų dydžiui, Bendrovė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę bei reguliariai vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to, kad statistika rodo, jog anksčiau prašymai gauti išmoką buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant, transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgai tvarkomo“ draudimo klasei, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi į stabilią veiklos rūšį. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Bendrovei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybės politika šioje srityje, taip pat ekonominės aplinkos pokyčiai.

Bendrovė stebi medicinos paslaugų kainų pokyčius ir į juos reaguoja, stebi išmokų normas pagal darbdavius, o pratęsdama sutartį kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „greitai sutvarkomo“ draudimo veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimą.

(ii) Draudimo rizikos koncentracija

Draudimo rizikos koncentracija – vienas pagrindinių draudimo rizikos veiksnių, galintis neigiamai paveikti Bendrovės įsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikos koncentraciją gali sukelti vienas draudiminis įvykis, susijęs su didelės apimties įsipareigojimais, arba keletas atskirų draudiminių įvykių, dėl kurių atsiranda didelės apimties Bendrovės įpareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos niekada nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kai draudikas bendrai išmoka daugiau išmokų,

nei buvo planavęs. Nediversifikuotoji rizika susijusi su išorinės aplinkos veiksnių (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapų) pokyčiais, kurie turi sisteminės įtakos išmokų dažnumui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiui, padidėjus infliacijos normai, išauga daugumos portfelio išmokų sumos, o vyriausybės priimti kurią nors privalomojo draudimo rūšį reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai gali staiga padidinti draudiko įsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Bendrovė turi dvejopą metodą.

Pirmiausia, riziką siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikos, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimamos rizikos (žr. *Draudimo rizikos valdymas*).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Bendrovė įsigyja įvairių savo įsipareigojimų bei turto draudimo klasių perdraudimo apsaugą. Vadovybė perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovė nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamą naudą.

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Bendrovės draudimo rizika daugiausia yra Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje, išskyrus kelionių draudimo liudijimus, galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų, taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, krovinių bei transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudiminių įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia motorinių transporto priemonių ir turto draudimo koncentracija yra didžiausiuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Motorinių transporto priemonių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo, šie veiksniai netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies išmokų sumų didėjimą. Draudimo taisyklės ir metodika reglamentuoja būtinajį turto rizikingumo vertinimą, išmokų sumų ribas bei nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamų draudimo rūšių rizikos valdymą.

(iii) Galima katastrofų įtaka

Bendrovės nuomone, viena iš svarbių rizikų, kurią jai būtina įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtinių ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties įsipareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai bei pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsmė kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms bei šalia upių esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galima įtaka

Didžiausi galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir turto draudimu. Siekdama apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Bendrovė yra įsigijusi neproporcinę perdraudimo apsaugą.

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo riziką, Bendrovė įgyvendina draudžiamosios rizikos politiką. Taikant rizikos draudimo politiką, kiekvienai draudimo rūšiai yra patvirtintas taikytinų rizikos vertinimo metodikų ir taisyklių rinkinys, kurio paskirtis – mažinti tikimybę, kad Bendrovė prisiims jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklėms prieštaraujančių įsipareigojimų.

Draudimo metodika ir taisyklės nustato rizikos vertinimo kriterijus bei pateikia papildomos informacijos, taip užtikrinant sistemingą rizikos vertinimą. Taikydama šią metodiką ir taisykles, Bendrovė gauna jos reikalavimus atitinkančią nuoseklią informaciją apie įprastą rizikos draudimą bei daro būtinus rizikos draudimą reglamentuojančių dokumentų pakeitimus.

Bendrovė nustatė draudimo ribas, pagrįstas veiklos patirtimi, rinkos reikalavimais ir rizikos vertinimu kiekvienai draudimo linijai.

Draudimo tarifai nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudiminius įvykius ir išmokėtas išmokas, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, kurie padeda užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus. Perdraudimo taisyklės reglamentuoja draudimo rizikos perdavimą perdraudikams. Bendrovės draudimo tipų metodika ir taisyklės padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Bendrovės draudimo rekomendacijų parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Taikant techninių atidėjinių apskaičiavimo metodiką būtina suformuoti atitinkamus įvykusių išmokų atidėjinius.

Nemažai išmokų ir paskesnių išieškojimų užtrunka keletą metų. Nors nėra galimybės užtikrintai numatyti finansinį rezultatą, Bendrovė suformuoja neišieškotinių išmokų atidėjinius; šie atidėjiniai formuojami remiantis dabartiniu rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveiką protą. Šių atidėjinių laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informacijos pagrindu.

(ii) Išmokų kaita

Informacija apie išmokų kaitą pateikiama Bendrovės metinėje finansinėje ataskaitoje.

(iii) Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimas

Skaičiuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, ir tokiuose skaičiavimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikrumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmės rizikai pokyčiai daro mažesnę įtaką, o didesnę įtaką turės būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktų būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinga, priklauso nuo kiekvieno produkto savybių, taip pat nuo sąlygų, kurias taikomos reguliuojant žalas.

Kiekvieną finansinių ataskaitų dieną Bendrovė atlieka įsipareigojimų pakankamumo įvertinimą ir nustato, ar draudimo įsipareigojimai, pripažinti per ataskaitinius metus galiojantiems draudimo liudijimams, yra pakankami, palygindama suformuotus draudimo atidėjinius su dabartine esamų draudimo liudijimų diskontuotų būsimųjų pinigų srautų verte.

Jei įsipareigojimų pakankamumo testas parodo įsipareigojimų apskaitinės vertės trūkumą, trūkumas pripažįstamas finansinių metų nuostoliu, nustatant papildomą nebaigtą rizikos atsargą.

Įsipareigojimų pakankamumo įvertinimas atliekamas atskirai draudimo rūšiai kiekvienoje šalyje ir taikomas atidėjinių bendrosioms sumoms, t. y. į perdraudimo įtaką nėra atsižvelgiama.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovė atsako už draudiminiuosius įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalą sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, ir išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias draudimo liudijimo sąlygas. Todėl išmokos, reguliuojamos ilgą laikotarpį, ir yra atidėjinių išmokoms elementas, kuris susijęs su įvykusia, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjų, turinčių įtakos pinigų srautų pagal draudimo sutartis sumai ir laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairių apdraustos rizikos tipų savybėmis bei taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Kompensacijos esant išmokoms dėl kūno sužalojimo, apskaičiuojamos kaip negautų pajamų, reabilitacijos išlaidų ir kitų išlaidų, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo arba ligos, dabartinė vertė.

Numatytos išmokų sąnaudos apima išlaidas, kurios bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą gauti regreso sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją apie savo patiriamą draudimo riziką. Tačiau dėl netikrumo, nustatant atidėjinius išmokoms, tikėtina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatytos įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nereguliuotų žalų (RBNS) ir perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos atidėjinius finansinių ataskaitų dieną.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesniu netikrumu, negu jau praneštoms žaloms (RBNS) sureguliuoti reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kai jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kai apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaičiuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar neatlygintų žalų, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižyminčių žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Pateiktų prašymų gauti išmoką administravimo specialistas visus gautus prašymus vertina individualiai. Jei gautų prašymų gauti išmoką kaita gali iškreipti visą situaciją, tokie prašymai administruojami atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, numatant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiamą atidėjinių lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudiminių įvykių metais.

Draudimo sutartys dažnai skirstomos į trumpalaikę („*short-tail*“) ir ilgalaikę („*long-tail*“) riziką. Trumpalaikė rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliuavimo yra trumpas. Kitaip yra ilgalaikės rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliuavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto, o prašymai gauti išmoką dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti praėjus keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl trumpalaikės rizikos santykinai maži, o ilgalaikės rizikos atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti reikšmingą visų atidėjinių žalos padengti dalį.

Finansinė rizika ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – tai bendrinė įvairių su finansiniu turto susijusių rizikos tipų sąvoka. Bendrovės finansiniam turtui ir įsipareigojimams, įskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas bei perdraudimo turta, gali kilti šios finansinės rizikos:

- *Rinkos rizika.* Padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turta ir (arba) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertė bei turto grąža. Rinkos rizika apima palūkanų normos riziką, nuosavo kapitalo, valiutos, skirtumo ir koncentracijos riziką;
- *Sandorio šalies (kredito) rizika.* Finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų arba padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų bei kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- *Likvidumo rizika.* Susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turta parduoti žemesne už jo tikrąją vertę kaina, kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių rizikų apibūdinimas bei trumpai aprašomi Bendrovės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdant įprastinę veiklą.

Rinkos rizika

Rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų, įskaitant užsienio valiutų keitimo kursų, palūkanų normas, kredito svyravimus ir akcijų kainas, pokyčiai paveiks Bendrovės pajamas ar jos portfelio vertę. Rinkos rizika apima:

- palūkanų normos riziką;
- užsienio valiutos riziką;
- kainos riziką.

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normos valiutos ir nuosavybės finansinių priemonių, kurios yra veikiamos bendrų ir konkrečių rinkos pokyčių ir rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčių, atvirųjų pozicijų.

i) Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – vertės sumažėjimas dėl palūkanų normos pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normos jautrumo atžvilgiu.

Bendrovė palūkanų normos rizikos valdymo priemones taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normos rizikos poveikio Bendrovės finansiniams indeksams vertinimu.

Bendrovė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiajai daliai yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Bendrovei negresia reikšminga palūkanų normos rizika ar Bendrovės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų, ar palūkanų normos perskaičiavimų sukeltų palūkanų normų svyravimų padariniai.

Bendrasis palūkanų normos rizikos poveikis sumažinamas derinant pastoviųjų pajamų priemonių portfelį su bendrąja draudimo veiklos įsipareigojimų trukme ir išmokų modeliu. Kadangi finansinės būklės ataskaitoje draudimo veiklos įsipareigojimai įprastai neįtraukiami, tai reiškia, jog apskaitos atžvilgiu draudimo veiklos įsipareigojimai bus nulemti infliacijos pokyčių (bet ne tiesiogiai palūkanų normų). Kita vertus, ekonominiu požiūriu, derėtų apsisaugoti nuo palūkanų normos rizikos, nes tikrosios palūkanų normos pokyčiai atspindės dabartinėje atidėjinių vertėje. Ataskaitiniu požiūriu, pasirinkus šią apsisaugavimo strategiją būtų sumažinta rizika, nes didžioji obligacijų portfelio dalis klasifikuojama kaip laikoma iki išpirkimo termino (toliau – amortizuotosios savikainos portfelio).

ii) Užsienio valiutos rizika

Bendrovė turi turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta. Užsienio valiutos rizika – valiutos keitimo svyravimų sukelti finansiniai nuostoliai.

Dalis draudimo rizikų yra užsienio valiuta. Pagal Bendrovės politiką valiutos rizika apsiriboja žinomais ir numatomais sandoriais užsienio valiuta. Valiutos rizikos valdymas grindžiamas investicijomis į atitinkamas valiutas. Taigi, pelnas ir nuostoliai jautriausiai reaguoja į zlotų kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Bendrovė neužsiima jokiais spekuliaciniais sandoriais, galinčiais padidinti valiutos riziką.

iii) Kainos rizika

Kainos rizika – rizika, kad rinkos kainų pokyčiai gali sukelti finansinių priemonių vertės svyravimus; pokyčiai gali turėti įtakos atskiros finansinės priemonės veiksniams ar visų priemonių, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksniams. Kainos rizika atsiranda tuomet, kai Bendrovė pasirenka finansinės priemonės ilgalaikę ar trumpalaikę poziciją.

Kredito rizika

Kredito rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti dėl pasikeitusios vertybinių popierių emitentų, verslo partnerių ir skolininkų būklės, pasireiškianti per kontrahentų įsipareigojimų nevykdymą arba per kredito maržos padidėjimą. Kredito rizika valdoma nustatant paskolų vienam subjektui, subjektų grupei, sektoriui ar šaliai apribojimus, diversifikuojant turtą ir finansinių priemonių portfelį, perdraudžiant finansų draudimo portfelį ir taikant kitas priemones.

(i) Finansinių investicijų valdymas

Siekdama valdyti kredito riziką, Bendrovė didžiąją dalį savo investicijų skiria aukšto reitingo rinkoms ir investicijoms.

ii) Iš tiesioginės draudimo veiklos gautinos draudimo sumos

Kredito rizika, susijusi su klientų likučiais, atsiradusiais nesumokėjus draudimo įmokų, egzistuoja tik dėl draudimo liudijime nustatyto mokėjimo grafiko, kurio metu liudijimas apmokamas ar nutraukiamas.

Draudžiamosios apsaugos taisyklės ir sąlygos pateiktos draudimo metodikoje.

(iii) Perdraudimas

Bendrovė perka perdraudimą siekdama apsaugoti Bendrovės akcinį kapitalą, todėl perdraudimas yra tiek rizika, tiek kapitalo valdymo įrankis. Perdraudimui analizuoti ir įsigyti naudojami tokie patys modeliai ir metodika kaip ir vidinio, rizika paremto kapitalo paskirstymo įvertinimui.

Siekdama valdyti riziką, Bendrovė yra patvirtinusi perdraudimo programą, nustatančią perdraudimo principus ir perdraudikų atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovės perdraudimo programą visų pirma sudaro neproporcinis perdraudimas. Su perdraudimo programa susiję sprendimai priimami remiantis padėties analize, išmokėjimų archyvu, modelio įgyvendinamumu ir Bendrovės kapitalizacija. Bendrovė bendradarbiauja su pirmaujančiomis perdraudimo bendrovėmis, taip pat su savo patronuojančiąja įmone „Gjensidige Forsikring“.

Koncentracijos rizika – rizikos susitelkimas, dėl kurio galimi nuostoliai, keliantys grėsmę Bendrovės mokumui ir finansinei būklei, esminių nuostolių atsiradimo galimybė dėl pernelyg didelių, viršijančių Bendrovės nustatytas ribas pozicijų į vieną subjektą ar kapitalo grupę. Koncentracijos rizika laikoma pagrindinių rizikų sudėtine dalimi ir kaip atskira rizikos kategorija vertinama ir valdoma pagrindinėse rizikos rūšyse (draudimo, rinkos ir kredito).

Likvidumo rizika – rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų ir (arba), siekdama įvykdyti įsipareigojimus, gali būti priversta parduoti finansinius aktyvus ir dėl likvidumo rinkoje stokos patirs nuostolių. Valdydama likvidumo riziką Bendrovė siekia užtikrinti Bendrovės finansinių įsipareigojimų įvykdymą laiku bei efektyviai panaudoti likvidžias lėšas. Likvidumo rizikai valdyti Bendrovė naudoja pinigų srautų metodą, kuris yra grindžiamas pinigų srautų planavimu bei prognozavimu.

Bendrovė gali vykdyti savo finansinius įsipareigojimus, nes jos finansinis turtas yra laikomas iki išpirkimo termino pabaigos ir be konkretaus išpirkimo termino.

Operacinė rizika – tai rizika patirti tiesioginių ir netiesioginių nuostolių dėl netinkamų ar neveikiančių vidaus procesų, sistemų, technologijų, darbuotojų veiksmų, išorės veiksmų. Operacinės rizikos valdymas yra nenutrūkstamas procesas, kurio metu valdoma operacinė rizika, būdinga visiems Bendrovės produktams, veiklai, procesams ir sistemoms, kurie Bendrovei yra reikšmingi, įskaitant tokias sritis kaip esminių arba svarbių Bendrovės funkcijų ar veiklos perdavimas paslaugų teikėjui pagal sutartį, naujo produkto ar

Gjensidige

paslaugos diegimas, Bendrovės informacinių sistemų funkcionavimas. Bendrovė, valdydama operacinę riziką, atsižvelgia į vidinius ir išorinius veiksnius, galinčius sukelti operacinę riziką. Bendrovės operacinės rizikos valdymo priemonės nukreiptos į rizikos išvengimą, sumažinimą, perdavimą ir (ar) prisiėmimą, įvertinant jų poveikį Bendrovės nustatytų tikslų įgyvendinimui, veiklos tęstinumui, atsižvelgiant į riziką mažinančių priemonių sąnaudas bei jų efektyvumą. Pagrindinis operacinės rizikos valdymo tikslas yra tobulinti Bendrovės procesus siekiant sumažinti operacinės rizikos pasireiškimo galimą poveikį iki toleruojamo. Bendrovėje taikomos operacinės rizikos mažinimo priemonės: kontrolės procedūrų diegimas, įgaliojimų apribojimas, keturių akių principo taikymas, funkcijų / pareigų atskyrimas, automatizavimas ir kitos organizacinės ir techninės priemonės.

Operacinės rizikos įvykiai registruojami informacinėje sistemoje „*Service Desk*“ Bendrovės darbuotojui pastebėjus įvykį.

Periodinį rizikos valdymo sistemos efektyvumą vertina nepriklausoma Vidaus audito tarnyba atlikdama rizikos valdymo sistemos efektyvumo auditą.

IV. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Nematerialusis turtas, Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Turto judėjimas per metus, pasibaigusius 2018 m. rugsėjo 30 d., buvo:

Straipsniai, tūkst. Eur	Nematerialusis turtas	Nekilnojamasis turtas	Kitas ilgalaikis turtas	Iš viso
Įsigijimo savikaina				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	8.937	1.760	3.769	14.466
Įsigytas turtas	1.265	5	761	2.031
Perleistas turtas (-)	(20)	(1.190)	(921)	(2.131)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	10.182	575	3.609	14.366
Įsigytas turtas	978	0	591	1.569
Perleistas turtas (-)	(171)	(4)	(667)	(842)
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	10.989	571	3.533	15.093
Perkainojimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	-	(23)	-	(23)
Vertės sumažėjimas (-)	-	(7)	-	(7)
Perkainojimo rezultato pokytis perleidus turtą +/-)	-	133	-	133
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	-	103	-	103
Vertės sumažėjimas (-)	-	(5)	-	(5)
Perkainojimo rezultato pokytis perleidus turtą +/-)	-	-	-	-
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	-	98	-	98
Vertės sumažėjimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	-	-	-	-
Perklasifikavimai	462	-	-	462
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	462	-	-	462
Pripažintas vertės sumažėjimas	(80)	-	-	(80)
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	382	-	-	382
Sukauptas nusidėvėjimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	4.540	581	2.468	7.589
Sąnaudos per metus	1.146	16	661	1.823
Atkurtas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(105)	(400)	(819)	(1.324)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	5.581	197	2.310	8.088
Sąnaudos per metus	729	10	390	1.129
Atkurtas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(170)	(4)	(663)	(837)
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	6.140	203	2.037	8.380
Likutinė vertė				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	4.139	481	1.299	5.919
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	4.467	466	1.496	6.429

2. Vertybiniai popieriai ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte pelne (nuostoliuose)

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės. Didžiausia kredito rizika yra bendra vertybinių popierių suma, išskyrus Liuksemburgo fondus.

Turto judėjimas 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	58.568
Įsigytas turtas	32.556
Perleistas turtas	(21.712)
Vertės padidėjimas / sumažėjimas	574
Perklasifikavimai	(17)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	69.969
Įsigytas turtas	24.957
Perleistas turtas	(9.878)
Vertės padidėjimas / sumažėjimas	(219)
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	84.829

3. Skolos vertybiniai popieriai ir kiti pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, klasifikuojami kaip laikomi iki išpirkimo termino

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės. Didžiausia kredito rizika yra bendra vertybinių popierių suma, išskyrus Liuksemburgo fondus.

Turto judėjimas 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	40.607
Įsigytas turtas	5.211
Išpirktas turtas	(7.252)
Sukauptos palūkanos	1.390
Perklasifikavimai	17
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	39.973
Įsigytas turtas	8.190
Išpirktas turtas	(21.955)
Sukauptos palūkanos	251
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	26.459

4. Terminuotieji indėliai kredito įstaigose

Turto judėjimas 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	15.185
Įsigytas turtas	-
Perleistas turtas	(15.132)
Sukauptos palūkanos	6
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	59
Įsigytas turtas	3
Išpirktas turtas	-
Sukauptos palūkanos	-
Likutis 2018 m. rugsėjo 30 d.	62

5. Gautinos sumos

Gautinos sumos, tūkst. Eur	Apskaitinė vertė, 2018.09.30	Apskaitinė vertė, 2017.12.31
Draudimo veiklos gautinos sumos:	14.841	15.039
iš draudėjų	12.706	12.211
iš tarpininkų	2.135	2.828
Perdraudimo ir persidraudimo veiklos gautinos sumos	854	256
Kitos gautinos sumos	170	213
Atgautinos sumos subrogacijos tvarka	1.212	1.623
Iš viso	17.077	17.131

6. Pinigai sąskaitose ir kasoje

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.09.30	2017.12.31
Pinigai bankų sąskaitose	13.693	11.528
Pinigai kelyje	284	430
Iš viso	13.977	11.958

2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo terminuotų indėlių, kurių terminas buvo trumpesnis nei 3 mėnesiai.

2018 m. rugsėjo 30 d. AB SEB banko deponuotų pinigų suma už išduotas garantijas sudarė 0 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 30 tūkst. Eur); kitų apribojimų sąskaitoms nebuvo.

7. Įstatinis kapitalas ir rezervai

Įstatinis kapitalas

2018 m. rugsėjo 30 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 47.184 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 47.184 tūkst. Eur). Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 6.402.217 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė yra 7,37 euro. 2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. visos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

	2018.09.30		2017.12.31	
	Suma	Tūkst. Eur	Suma	Tūkst. Eur
Balsavimo teisę suteikiančios paprastosios akcijos	6.402.217	47.184	6.402.217	47.184

Kiekviena akcija suteikia teisę balsuoti akcininkų susirinkimuose, teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, ir teisę į likvidacinį turtą.

Bendrovės akcininkai

	2018.09.30		2017.12.31	
	Akcijų skaičius	Dalis įstatiniame kapitale, %	Akcijų skaičius	Dalis įstatiniame kapitale, %
ASA „Gjensidige Forsikring“	6.400.091	99,97	6.400.091	99,97
Fiziniai asmenys	2.126	0,03	2.126	0,03
Iš viso	6.402.217	100	6.402.217	100

Pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymą draudimo bendrovės akcinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 1 mln. eurų. 2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tenkino šį reikalavimą.

Akcijų priedai

2014 m. padidinus Bendrovės įstatinį kapitalą 860.000 akcijų, buvo suformuoti akcijų priedai, kuriuos sudaro išleistų akcijų nominaliosios vertės perviršių suma. Akcijos nominalioji vertė yra 28,96, išleidimo vertė yra 43,44 Eur. Per 2018 m. devynis mėnesius akcijų priedų suma nepasikeitė.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas sudaromas dėl ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto vertės padidėjimo, gauto perkainojus turtą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nukainojamas, nurašomas, nudėvimas ar perleidžiamas kitų asmenų nuosavybėn. Perkainojimo rezervo dalimi, sudaryta perkainojus materialųjį turtą, gali būti didinamas įstatinis kapitalas. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

8. Techniniai atidėjiniai

Ne gyvybės draudimo techninių atidėjinių judėjimas 2018 m. rugsėjo 30 d.:

Straipsniai, tūkst. Eur	Perkeltų įmokų	Numatomų išmokėjimų	Nepasibaigusios rizikos	Iš viso
Bendroji vertė				
2017 m. sausio 1 d.	52.503	57.525	5.347	115.375
Pasikeitimas per laikotarpį	(3.887)	133	(1.308)	(5.062)
2017 m. gruodžio 31 d.	48.616	57.658	4.039	110.313
Pasikeitimas per laikotarpį	724	(72)	(366)	286
2018 m. rugsėjo 30 d.	49.340	57.586	3.673	110.599
Perdraudimo dalis				
2017 m. sausio 1 d.	(511)	(10.309)	-	(10.820)
Pasikeitimas per laikotarpį	150	(2.191)	-	(2.041)
2017 m. gruodžio 31 d.	(361)	(12.500)	-	(12.861)
Pasikeitimas per laikotarpį	(584)	(86)	-	(670)
2018 m. rugsėjo 30 d.	(945)	(12.586)	-	(13.531)
Grynoji vertė				
2017 m. gruodžio 31 d.	48.255	45.158	4.039	97.452
2018 m. rugsėjo 30 d.	48.394	44.999	3.673	97.068

9. Kiti įsipareigojimai

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.09.30	2017.12.31
<i>Kiti įsipareigojimai (avansiniai mokėjimai ir permokos)</i>	8.573	8.645
<i>Mokesčiai, socialinio draudimo įmokos ir kiti įsipareigojimai:</i>	1.683	1.192
Pelno mokesčio įsipareigojimai	134	-
Mokesčiai	174	111
Socialinio draudimo įmokos	459	479
Atlyginimai	455	121
Kita	461	481
Iš viso	10.256	9.837

10. Atidėjiniai

Straipsniai, tūkst. Eur	Persikėlimas	Restruktūrizacija	Iš viso
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje,			
2017 m. sausio 1 d.	702	941	1.643
Nauji atidėjiniai	-	700	700
Per metus panaudoti atidėjiniai	(689)	(906)	(1.595)
Perklasifikavimas į atidėjinius	(13)	218	205
Perklasifikavimas iš atidėjinių	-	(462)	(462)
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje,		491	491
2017 m. gruodžio 31 d.	-	565	565
Nauji atidėjiniai	-	(548)	(548)
Per metus panaudoti atidėjiniai	-		
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje,		508	508
2018 m. rugsėjo 30 d.	-		

Persikraustymo atidėjinys

2015 metais Bendrovė parengė planą po bendrovių juridinio susijungimo persikelti į naujas patalpas. Paskelbus planą, Bendrovė pripažino 780 tūkst. Eur atidėjinį numatytiems persikėlimo sąnaudoms, įskaitant sutarčių nutraukimo, konsultacijų sąnaudas. Sąnaudos apskaičiuotos remiantis susijusių sutarčių nuostatomis. Persikėlimas baigtas 2016 m., 428 tūkst. Eur atidėjinio suma buvo atstatyta per metus ir įtraukta į administracines sąnaudas. 2016 m. iš AAS „Gjensidige Baltic“ perimtas 350 tūkst. Eur atidėjinys. 2017 m. perkėlimas buvo baigtas.

Restruktūrizacijos atidėjinys

2017 m. Bendrovė parengė planą dėl bendrovių susijungimo restruktūrizuoti Bendrovės veiklą, kad būtų pasiekta geriausių rezultatų. Paskelbus planą, Bendrovė pripažino 700 tūkst. Eur eurų atidėjinį numatytiems restruktūrizacijos sąnaudoms, įskaitant sutarčių nutraukimo, konsultacijų sąnaudas, išmokas nutraukus darbo sutartis ir programinės įrangos keitimo išlaidas. Sąnaudos apskaičiuotos remiantis susijusių sutarčių nuostatomis. 906 tūkst. Eur atidėjinys buvo panaudotas per metus (įskaitant toliau aprašytą dalį). Tikimasi, kad restruktūrizavimas bus baigtas iki 2018 m. gruodžio mėn. Restruktūrizacijos atidėjinys panaudotas iki 2018 m. rugsėjo 30 d. 548 tūkst. Eur., ir suformuotas naujas atidėjinys 565 tūkst. Eur, kuris bus panaudotas iki 2019 m. gruodžio 31 dienos.

11. Ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai

Už rugsėjo 30 d. pasibaigusius periodus:

Valstybė, kurioje sudaryta draudimo sutartis	Pasirašytos įmokos, tūkst. Eur	
	2018 m.	2017 m.
Lietuvos Respublika	50.105	54.474
Kitos Europos Sąjungos valstybės narės	37.547	33.800
Iš viso	87.652	88.274

12. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusiomis šalimis laikomi Bendrovės akcininkas, valdybos ir priežiūros tarybos nariai, jų artimi giminaičiai bei įmonės, kuriose jie turi reikšmingą įtaką arba kontrolę.

Toliau pateikiami pagrindiniai sandoriai per 2018 m. ir 2017 m. su susijusiomis šalimis:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.09.30	2017.12.31
Pasirašytos perdraudimo įmokos ASA „Gjensidige Forsikring“	(3.029)	(3.748)
Perdraudimo išmokos iš ASA „Gjensidige Forsikring“	616	805

Susijusios šalys:
ASA „Gjensidige Forsikring“

13. Norminių aktų laikymasis

Finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė tenkino Lietuvos Respublikos norminių aktų reikalavimus, keliamus draudimo bendrovių investicijų struktūrai.

2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė draudimo bendrovių mokumo atsargos reikalavimus.

14. Veiklos nuoma

2018 m. ir 2017 m. Bendrovė savo veikloje naudojo išnuomotus automobilius, patalpas ir kompiuterinę įrangą. Automobilių nuomos sutartys sudarytos su UAB „Swedbank lizingas“. Kompiuterinės įrangos nuomos sutartys sudarytos su UAB „Baltnetos komunikacijos“ dėl serverių nuomos. Draudimo veiklai vykdyti Bendrovė nuomojasi patalpas pagal sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis.

15. Neapibrėžtumai ir įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai – 2018 m. rugsėjo 30 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nedalyvavo jokiose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

16. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo

Nuo 2018 m. rugsėjo 30 d. iki finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo poataskaitinių įvykių, kurie turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Finansinės ataskaitos Bendrovės vadovybės vardu buvo pasirašytos 2018 m. spalio 23 d.

Generalinis direktorius

Vyriausioji buhalterė

Vyriausiasis aktuaras

Marius Jundulas

Jolanta Markelienė

Jurgis Navikas